

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ВИЩИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ В УКРАЇНІ

PROBLEMATIC ISSUES OF ESTABLISHING NEW HIGHER SPECIALISED ADMINISTRATIVE COURTS IN UKRAINE

Свида О.Г., кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри організації судових, правоохоронних
органів та адвокатури

Національного університету «Одеська юридична академія»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5805-3557>

Стаття присвячена дослідженню законодавчих положень, відповідно до яких мають бути запроваджені нові вищі спеціалізовані суди у судовій Україні – Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду.

Зазначено, що створення вказаних судів значною мірою було обумовлено, з одного боку, політичними чинниками, а з іншого – є однією з вимог з боку міжнародних партнерів України, зокрема ЄС, як одна з умов надання фінансової підтримки. Висловлено думку, що до запровадження нових судів варто поставитися позитивно, оскільки до цих судів здійснення добору суддів за участі міжнародних експертів.

Підкреслено, що слід позитивно поставитися до того, що суди першої та апеляційної інстанції запроваджуються як окремі судові органи та додатково висловлено позицію що такий досвід варто поширити і на організацію Вищого антикорупційного суду.

Доведено, що назва цих вищих спеціалізованих судів є невдалою, оскільки слово «адміністративні» не відображає їхню спеціалізацію в межах адміністративної юрисдикції та вказано, що назва Спеціалізований окружний адміністративний суд є невдалою, оскільки термін «окружний» переважно використовується щодо судів, юрисдикція яких поширюється на певну частину території держави (судовий округ).

Підкреслено недоцільність створення Експертної ради, нового органу, що має сприяти ВККСУ у добір суддів до нових вищих спеціалізованих судів, натомість пропонується розширити роль Громадської ради міжнародних експертів.

Доведено, що включення пунктів 63-87, які присвячені питанням утворення нових вищих спеціалізованих судів, проведення конкурсу на посади суддів до них, створення та діяльності Експертної ради та навіть визначають особливі вимоги до суддів цих судів до Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судову систему і статус суддів» відповідно до Законом від 26 лютого 2025 року № 4264-IX порушує правила законодавчої техніки, оскільки перехідні положення мають бути розраховані на одноразове чи тимчасове застосування. Проте аналіз змісту пунктів 63-87 вказує, що вони є постійними, а отже мають бути перенесені до основного тексту Закону.

Ключові слова: судова реформа, судову систему, вищі спеціалізовані суди, Спеціалізований окружний адміністративний суд, Спеціалізований апеляційний адміністративний суд, вимоги до кандидатів на посаду судді, конкурсний добір, Експертна рада, правовий статус судді.

The article is devoted to the analysis of legislative provisions related to the establishment of new higher specialised courts within the judicial system of Ukraine – the Specialised District Administrative Court and the Specialised Administrative Court of Appeal.

It is noted that the creation of these courts was largely driven, on the one hand, by political considerations, and on the other – by the requirements of Ukraine's international partners, particularly the EU, as one of the conditions for receiving financial assistance. The article supports a generally positive approach to the establishment of these courts, given that the selection of judges is to be conducted with the involvement of international experts.

It is emphasised that the introduction of separate judicial bodies for both first and appellate instances is a progressive step, and it is proposed that this experience be extended to the institutional design of the High Anti-Corruption Court.

It is argued that the names of the newly established higher specialised courts are inappropriate, since the term “administrative” fails to reflect the true subject-matter specialisation within administrative jurisdiction. Furthermore, the name “Specialised District Administrative Court” is criticised, as the term “district” is generally used in relation to courts with jurisdiction over a specific territorial area (a judicial district).

The article questions the necessity of establishing a new Expert Council to assist the High Qualification Commission of Judges of Ukraine in the selection process for these courts. Instead, it is proposed to enhance the role of the Public Council of International Experts.

Finally, the inclusion of clauses 63–87 into Section XII “Final and Transitional Provisions” of the Law of Ukraine “On the Judiciary and the Status of Judges” (as amended by Law No. 4264-IX of 26 February 2025), which address the establishment of the new higher specialised courts, the selection of judges, and the activity of the Expert Council, is considered to violate legislative drafting principles. Transitional provisions are intended for temporary or one-time application, whereas the analysed provisions are permanent in nature and should therefore be integrated into the main text of the Law.

Key words: judicial reform, judiciary system, higher specialised courts, Specialised District Administrative Court, Specialised Administrative Court of Appeal, requirements for judicial candidates, competitive selection, Expert Council, legal status of a judge.

Постановка проблеми. В Україні із самого моменту проголошення у 1991 році незалежності розпочався процес комплексного реформування законодавства, що стосується усіх сфер державного життя. Однією із таких важливих сфер була і залишається здійснення судово-правової реформи, що супроводжується, особливо останніми роками, внесенням законопроектів та прийняттям досить значної кількості законодавчих актів. Водночас активна розробка проектів законів з питань реформування системи судової України вимагає ретельного їх дослідження з позицій теорії та практики, заручення досвідом та національних історичних традицій задля вироблення обґрунтованих пропозицій та практичних рекомендацій в цій сфері. Одним з аспектів реалізації судово-правової реформи є подальша розбудова судової України, зокрема щодо поглиблення спеціалізації.

Як відомо, 26 лютого 2025 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про судову систему і статус суддів” та деяких інших законодавчих актів України щодо правових засад утворення та функціонування Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду» [1], яким передбачено утворити, вже судячи з назви Закону, нові вищі спеціалізовані суди, з приводу чого варто висловити певні міркування.

Ступінь наукової розробки проблеми дослідження. Актуальні питання щодо організації та діяльності судових органів, реалізації судово-правової реформи на різних етапах її реалізації досліджувалися такими вченими, як Н.Бакаянова, В. Городовенко, М.Деменчук, В.Долежан,

С.Ківалов, М.Косюта, Р. Куйбіда, І. Назаров, І.Марочкін, Л. Москвич, Ю.Полянський, С. Прилуцький, М.Руденко, О. Хотинська-Нор, О.Щербанюк та багатьма іншими. Водночас організації та діяльності вищих спеціалізованих судів у науковій площині досліджені на теперішній час лише фрагментарно. Окремі дисертаційні дослідження були присвячені загалом статусу вищих спеціалізованих судів І.Антипова (2021) [2], проблемам організації та діяльності Вищого антикорупційного суду були присвячені наукові праці І.Хайдарової (2019) [3], Я.Никитюк (2021) [4], Д.Малетова (2021) [5], питанням Вищого суду з питань інтелектуальної власності – С. Воловик (2024) [6] та інші, проте комплексно питання щодо запровадження вищих спеціалізованих судів щодо розгляду спорів за участі центральних органів влади в сфері адміністративної юрисдикції не отримали свого всебічного дослідження.

Насамперед постає питання щодо актуальності та доцільності створення двох нових вищих спеціалізованих судів із розгляду спорів за участі центральних органів державної влади.

Загальновідомим є правило, що потреба створення будь-якої нової інституції має бути обумовлена неспроможністю виконання всіх чи окремих функцій існуючими інституціями. Потреба ж створення нових вищих спеціалізованих адміністративних судів, на наш погляд, більшою мірою обумовлена політичними чинниками, а саме – позбавлення повноважень окружного адміністративного суду, який розташований у м. Києві, щодо розгляду справ за участі центральних органів виконавчої влади та інших державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, що значною мірою сприяло резонансності цих справ та надавало більшого політичного значення окремому окружному адміністративному суду.

Свого часу значного резонансу набув Закон України «Про ліквідацію Окружного адміністративного суду міста Києва та утворення Київського міського окружного адміністративного суду» від 13 грудня 2022 року № 2825-IX [7], оскільки метою Законопроекту № 5369 від 13.04.2021 р., як вказується у Пояснювальній записці, є необхідність «забезпечення доступності правосуддя, права громадян на розгляд їх справ незалежним і безстороннім судом та підвищення рівня довіри до судової гілки влади» [8].

Отже, постає логічне питання: чи вірний шлях обрано законодавцем, оскільки, маючи принципи заваження до діяльності окремих суддів, спочатку один окружний адмінсуд був ліквідований (замість нього було утворено, за своєю природою, аналогічний суд – нову юридичну особу, хоча, з огляду на законодавчі новели, це розглядалося скоріше, як тимчасова міра), а потім – в судовоїстрої запроваджено два нові вищі спеціалізовані суди. З точки зору стабільності судовоїстрою, мабуть, більш оптимальним та економічно раціональним видається шлях кращого добору суддів, аніж ліквідація існуючих судів та створення принципово нових судових органів. Водночас ідея щодо створення нових судів саме для розгляду спорів за участі центральних органів влади розвинулась поступово, і остаточно сформувалася у 2025 році, на наш погляд, внаслідок потужної її підтримки з боку міжнародних партнерів України, зокрема ЄС.

В Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки, що була затверджена Указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021 [9] було вказано, що з метою покращення доступу до правосуддя необхідно забезпечити: «опрацювання питання щодо доцільності створення вищого спеціалізованого суду з розгляду адміністративних справ, учасниками яких є центральні органи виконавчої влади та інші державні органи, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, а також інших вищих спеціалізованих судів» (пункт 4.1.3. «Щодо діяльності вищих спеціалізованих судів»).

В Звіті Європейської комісії щодо України від 30 жовтня 2024 року в рамках Пакету щодо розширення окремо було підкреслено: «У наступному році Україні, зокрема, слід... створити новий суд для розгляду адміністративних справ за участі центральних органів державної влади» [10, с. 5-6] (виділено нами – О.С.). Окрім того, запровадження таких судів стало однією з умов надання фінансової підтримки Україні з боку ЄС. Зокрема, у 2023 році Європейською Комісією було запропоновано створення інструменту фінансової підтримки України від Європейського Союзу, що отримав назву «Ukraine Facility», водночас основою для надання фінансування у рамках цього інструменту є План України, який був схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 року № 244-р [11], в якому у пункті 2.1. «Реформи, які мають бути проведені в рамках Компоненту I Ukraine Facility» вказується, що «Реформа має на меті усунути цю важливу прогалину шляхом створення нового суду для розгляду адміністративних справ за участю центральних органів влади», «новий суд, який розглядатиме адміністративні справи за участю національних державних органів, також буде створено у прозорий та меритократичний спосіб», «До кінця 3 кварталу 2025 року буде створено новий суд для розгляду адміністративних справ за участю національних державних органів, який складається з першої та апеляційної інстанцій і судді, якого обирають після перевірки доброчесності та професіоналізму із залученням незалежних експертів» [11, с. 77-78].

Отже, можна підсумувати, що запровадження нових вищих спеціалізованих судів, на наш погляд, більшою мірою обумовлено політичними чинниками та потребою фінансової підтримки нашої держави з боку ЄС, що є особливо актуальним в умовах повномасштабного військового вторгнення РФ в Україну. З іншого боку, до запровадження нових судів можна поставитися позитивно, оскільки законодавчо передбачено проведення процедури добору суддів до цих судів за участі міжнародних експертів, що на прикладі діяльності Вищого антикорупційного суду показало себе вельми позитивно (з 2019 року до діяльності суддів цього суду не було жодних претензій з точки зору виникнення корупційних скандалів чи підозр щодо необґрунтованого збагачення суддів ВАКСу).

Зрозуміло, що питання щодо подальшого розширення кола вищих спеціалізованих судів було і залишається актуальним, водночас реалізація законодавчих положень запровадження нових вищих спеціалізованих судів з розгляду спорів за участі центральних органів влади не позбавлення низки концептуальних вад.

Насамперед, варто звернути увагу на досить спірне визначення місця нових вищих спеціалізованих судів у системі судовоїстрою. Зокрема, як позитив, варто поставити до того, що суди першої та апеляційної інстанції запроваджуються як окремі судові органи, оскільки нами вже висловлювалася позиція щодо доцільності розділення в майбутньому Вищого антикорупційного суду на два самостійні судові органи [12]. З іншого боку, фактична реалізація ідеї законодавця щодо запровадження двох нових вищих спеціалізованих судів з точки зору побудови системи судовоїстрою не позбавлена суттєвих недоліків.

Перш за все, варто звернутися до назви нових судових органів – Спеціалізований окружний адміністративний суд та Спеціалізований апеляційний адміністративний суд.

На теперішній час в системі судовоїстрою створений та успішно функціонує Вищий антикорупційний суд, який спеціалізується на розгляді насамперед корупційних справ в межах кримінальної юрисдикції, передбачено також створення Вищого суду з питань інтелектуальної власності, який повинен в майбутньому розглядати відповідні справи в сфері захисту права інтелектуальної власності в межах господарської юрисдикції, в назві ж нових вищих

спеціалізованих судів просто використано назву «адміністративні», і в чому їх спеціалізованість в межах адміністративної юрисдикції, судячи з назви, абсолютно незрозуміло. Більш того, нові суди названо «спеціалізовані адміністративні», хоча всі адміністративні суди за своєю природою є спеціалізованими, оскільки спеціалізуються на розгляді справ адміністративної юрисдикції, із чого вже можна зробити висновок, що назва нових вищих спеціалізованих судів є надто загальною, а отже – невдалою та зовсім не відображає їхню спеціалізованість. Окрім того, неодмінно постає в майбутньому концептуальне питання: чи є Спеціалізований окружний адміністративний суд та Спеціалізований апеляційний адміністративний суд спеціалізованими судами або спеціальними? І зважаючи на те, як прописано наразі в чинному законодавстві їх назву та повноваження, є широке місце для дискусії, особливо з огляду на положення Основного Закону України: «Створення надзвичайних та особливих судів не допускається» (частина 6 статті 125).

Окрім того, варто висловити додаткові зауваження й до назви «Спеціалізований окружний адміністративний суд». Суттєва риса якісного законодавства – однозначне використання термінології. Отже, із цієї точки зору використання терміну «окружний» щодо суду має визначати його місце певне місце в системі судуострої, наприклад, відповідно до частини 3 статті 21 Закону України «Про судуострої і статус суддів» «Місцевими адміністративними судами є окружні адміністративні суди, а також інші суди, визначені процесуальним законом» (маються на увазі випадки, коли відповідно до КАС України місцеві загальні суди розглядають адміністративні справи). Отже, термін «окружні» чітко застосовується в Законі щодо місцевих судів (в частинах 1 та 2 статті 21 йдеться про місцеві загальні суди та місцеві господарські, які також є окружними). У цьому разі усе логічно, оскільки законодавець в термін «окружних судів» вкладає значення, що це суд, який здійснює правосуддя в межах певної території держави – судового округу.

Водночас варто додатково підкреслити, що Спеціалізований **окружний** (виділено нами – О.С.) адміністративний суд є відповідно до статті 31 Закону України «Про судуострої і статус суддів» вищим спеціалізованим судом, а отже його юрисдикція поширюється на всю територію держави, що з точки зору законодавчої техніки виглядає щонайменше суперечливо, оскільки фактично один і той самий термін використано в одному ж Законі в різних значеннях.

Отже, варто підсумувати, що більш доцільним варіантом було б відмовитись від теперішньої назви: Спеціалізований окружний адміністративний суд та Спеціалізований апеляційний адміністративний суд, замінивши їх іншу, наприклад, Центральний адміністративний суд, Вищий суд у справах публічного адміністрування, Суд у справах центральних органів державної влади тощо.

Наостанок варто звернути увагу й на організаційні аспекти добору суддів до нових вищих спеціалізованих судів.

По-перше, пп. 2 пункту 64 Розділ XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судуострої і статус суддів» передбачено, що «з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України (далі – ВККСУ) у встановленні відповідності кандидатів на посади суддів Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду критеріям доброчесності та професійної компетентності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється і діє Експертна рада». До складу Експертної ради входять: «1) три особи, запропоновані Радою суддів України; 2) три особи, запропоновані міжнародними та іноземними організаціями, які відповідно до міжнародних або міждержавних угод протягом останніх п'яти років надають Україні міжнародну технічну допомогу у сфері судової реформи та/або запобігання і протидії корупції (далі – міжнародні та іноземні організації).

Міжнародні та іноземні організації погоджують пропозиції щодо спільного списку кандидатів» (пункт 66).

Постає логічне запитання, чи доцільно для добору суддів до вказаних нових судів обов'язково створювати новий допоміжний орган при ВККСУ, оскільки видається, що підходи до визначення кандидатів на посади суддів критерію доброчесності мають бути більш менш уніфікованими, а за такої кількості суб'єктів визначення доброчесності кандидатів на суддівські посади це забезпечити вкрай важко. З нашого боку, набагато логічнішою виглядає пропозиція задіяти вже створені дорадчі органи: Громадську раду доброчесності (далі – ГРД) або Громадську раду міжнародних експертів (далі – ГРМЕ). Простежуючи логіку законодавця, відмова від варіанту щодо залучення ГДР через відсутність у її складі міжнародних експертів, є закономірною – в абзаці другому пункту 65 Перехідних положень галузевого закону міститься пряма норма з цього приводу: «Громадська рада доброчесності на час діяльності Експертної ради не залучається до встановлення відповідності кандидатів на зайняття посад суддів Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду передбаченим законом критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання».

Водночас не вбачається жодних принципових перепон щодо залучення Громадської ради міжнародних експертів до добору суддівських кадрів до Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду. Відповідно до частини 2 статті 9 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» «Громадська рада міжнародних експертів виконує свої повноваження у складі шести членів, які призначаються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України виключно на підставі пропозицій міжнародних організацій, з якими Україна співпрацює у сфері запобігання та протидії корупції відповідно до міжнародних договорів України» [13], так само вимоги до членів Експертної ради та до членів ГРМЕ виглядаються майже ідентичними, а законодавчі положення щодо організації та діяльності Експертної ради значної мірою повторюють норми щодо ГРМЕ.

Отже, можемо запропонувати замість створення нового допоміжного органу (Експертної ради) залучити вже створену (і яка досить ефективно діє) Громадську раду міжнародних експертів із внесенням відповідних законодавчих змін до Законів України «Про судуострої і статус судів» та «Про Вищий антикорупційний суд» (щодо розширення ролі ГРМЕ).

По-друге, Розділ XII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України «Про судуострої і статус суддів» Законом від 26 лютого 2025 року № 4264-IX був доповнений пунктами 63-87, які присвячені питанням утворення нових вищих спеціалізованих судів, проведення конкурсу на посади суддів до них, створення та діяльності Експертної ради і, окрім іншого, навіть визначають особливі вимоги до суддів цих судів. Проте сама природа такої частини законодавчого акта, як «Прикінцеві та перехідні положення» вказує на те, що положення, що в ній містяться, розраховані або на одноразове застосування, або на застосування лише на певний перехідний час, тобто у будь-якому разі мають тимчасовий характер. Внесення ж таких важливих за своїм змістом положень, що зараз містяться в пп. 63-87 Розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України «Про судуострої і статус суддів», є неприпустимим, оскільки вони не розраховані на одноразове чи тимчасове застосування, а є постійними, а отже мають бути перенесені до основного тексту Закону.

Отже, підсумовуючи можна зазначити, що законодавчі положення щодо запровадження двох нових вищих спеціалізованих судів мають суттєві недоліки як з теоретичного боку, так і суто в практичній площині.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та деяких інших законодавчих актів України щодо правових засад утворення та функціонування Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду: Закон України від 26 лютого 2025 року № 4264-IX. *Офіційний сайт Верховної ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4264-20#Text>
2. Антипова І.Л. Адміністративно-правовий статус вищих спеціалізованих судів в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2021. 22 с. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c0313778-ef39-458c-8adc-3d61926953bc/content>
3. Хайдарова І.О. Адміністративно-правовий статус Вищого антикорупційного суду в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Дніпро, 2019. 220 с.
4. Никитюк Я.І. Адміністративно-правовий статус Вищого антикорупційного суду України: дис. ... докт. філософ. 081 Право. Київ, 2021. 305 с. URL: <https://elar.navs.edu.ua/bitstreams/9d9b244b-90e2-42e4-bc78-8901878e79a7/download>
5. Малетов Д.В. Адміністративно-правові засади діяльності Вищого антикорупційного суду в Україні: дис. ... докт. філософ. 081 Право. Суми, 2021. 250 с. URL: http://essuir.sumdu.edu.ua:8080/bitstream-download/123456789/86405/5/diss_Maletov.pdf; sessionid=863C95100350C74BC9D3344D80CD4547
6. Воловик С.В. Адміністративно-правові засади діяльності ІР-суду як суб'єкта реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні: дис. ... докт. філософ. 081 Право. Суми, 2024. 243 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/97290/3/Volovyk_S_V_PhD_thesis.pdf
7. Про ліквідацію Окружного адміністративного суду міста Києва та утворення Київського міського окружного адміністративного суду: Закон України від 123 грудня 2022 року № 2825-IX. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2825-IX#Text>
8. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про ліквідацію Окружного адміністративного суду міста Києва та утворення Київського міського окружного адміністративного суду». *Верховна Рада України*. URL: <https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=71646&pf35401=546001>
9. Стратегія розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки: Затверджена Указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/231/2021#Text>
10. Звіт Європейської комісії щодо України від 30 жовтня 2024 року в рамках Пакету щодо розширення. [COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL: Ukraine 2024 Report, Brussels, 30.10.2024, SWD(2024) 699 final]. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/1924a044-b30f-48a2-99c1-50edeac14da1_en?filename=Ukraine%20Report%202024.pdf
11. План України: Схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 року № 244-р. URL: <https://me.gov.ua/view/bb34572a-7998-4ffc-a3c6-83af50e88560>
12. Свіда О.Г. Перспективи вдосконалення статусу Вищого антикорупційного суду. *Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень*: у 2 т. : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / За загальною редакцією С.В.Ківалова. Одеса: Юридика, 2023. Т. 2. С. 138-140.
13. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 7 червня 2018 року № 2447-VIII. *Офіційний сайт Верховної ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#n61>